

Broj: 1244-O/26

STRATEŠKI PLAN OMBUDSMANA ZA DJECU REPUBLIKE SRPSKE ZA PERIOD 2026–2030. GODINE

Banja Luka, oktobar 2026. godine

1. UVOD

Strateški plan Ombudsmana za djecu Republike Srpske za period 2026–2030. godine predstavlja srednjoročni planski dokument kojim se utvrđuju pravci razvoja Institucije, strateški ciljevi, prioriteti i ključne aktivnosti u ostvarivanju njene zakonom utvrđene uloge zaštite, praćenja i promocije prava i interesa djeteta.

Plan je zasnovan na Zakonu o Ombudsmanu za djecu, Ustavu Republike Srpske, Konvenciji Ujedinjenih nacija o pravima djeteta i drugim međunarodnim dokumentima u oblasti prava djeteta, kao i na iskustvima Institucije stečenim kroz postupanje po pojedinačnim prijavama, predmetima pokrenutim po službenoj dužnosti, preporukama, inicijativama, mišljenjima, posebnim izvještajima, istraživanjima i neposrednom radu sa djecom.

Posebnu osnovu za utvrđivanje strateških prioriteta predstavljaju nalazi Godišnjeg izvještaja o radu Ombudsmana za djecu Republike Srpske za 2025. godinu, kao i iskustva iz prethodnih godina.

Strateški plan polazi od činjenice da se zaštita prava djeteta ne može svesti isključivo na reagovanje nakon što je povreda prava već nastupila. Uloga Ombudsmana podrazumijeva i pravovremeno prepoznavanje sistemskih problema, praćenje primjene propisa, iniciranje njihovog unapređenja, praćenje postupanja nadležnih organa i ustanova, preventivno djelovanje i kontinuirano ukazivanje na obavezu poštovanja najboljeg interesa djeteta.

Strateškim planom određuju se prioriteti Institucije za period od pet godina, dok će se konkretne aktivnosti, dinamika njihovog sprovođenja i potrebni resursi detaljnije utvrđivati godišnjim programima rada.

2. MANDAT I ULOGA OMBUDSMANA ZA DJECU

Ombudsman za djecu je nezavisna institucija osnovana sa ciljem zaštite, praćenja i promocije prava i interesa djeteta.

U okviru zakonom utvrđenih nadležnosti Ombudsman za djecu naročito:

- prati usklađenost zakona i drugih propisa u Republici Srpskoj koji se odnose na zaštitu prava djeteta sa Ustavom Republike Srpske, Konvencijom Ujedinjenih nacija o pravima djeteta i drugim međunarodnim dokumentima;
- prati izvršavanje obaveza koje proizlaze iz međunarodnih dokumenata o pravima djeteta;
- prati primjenu propisa koji se odnose na zaštitu prava i interesa djeteta;
- prati i ispituje povrede prava i interesa djeteta;
- postupa po prijavama i po službenoj dužnosti;
- predlaže mjere za zaštitu i promociju prava djeteta i sprečavanje postupanja koja ugrožavaju njegova prava;
- daje preporuke, mišljenja i inicijative;
- inicira donošenje ili izmjene zakona i drugih propisa kada je to potrebno radi unapređenja položaja djece;
- izrađuje posebne izvještaje o pitanjima od značaja za ostvarivanje prava djeteta;
- sarađuje sa djecom i omogućava da njihovo mišljenje bude uključeno u pitanja koja ih se neposredno tiču;
- obavještava javnost o stanju prava djeteta.

Ombudsman ne zamjenjuje nadležne organe i ustanove niti preuzima njihove poslove, već, u okviru svog nezavisnog mandata, prati njihovo postupanje i ukazuje na potrebu otklanjanja pojedinačnih i sistemskih nedostataka u zaštiti prava djece.

3. POLAZNA ANALIZA STANJA

Iskustva Institucije i analiza stanja prava djece pokazuju da Republika Srpska ima razvijen normativni okvir kojim su prava djece u značajnoj mjeri prepoznata i garantovana.

Međutim, jedan od ključnih izazova ostaje dosljedna i ujednačena primjena postojećih propisa u praksi.

Problemi sa kojima se Institucija susreće u postupanju često nisu posljedica nedostatka propisa, već njihovog različitog tumačenja i primjene, sporosti u postupanju, formalnog pristupa potrebama djeteta, nedovoljne razmjene informacija i nedostatka koordinacije između različitih sistema.

Posebni izazovi u narednom strateškom periodu odnose se na:

- zaštitu djece od svih oblika nasilja, uključujući vršnjačko, porodično, seksualno i digitalno nasilje;
- zaštitu prava djeteta u porodičnim odnosima, posebno u konfliktnim razvodima, postupcima povjeravanja djece i ostvarivanja ličnih odnosa sa roditeljima;

- mentalno zdravlje djece, dostupnost stručne pomoći, rano prepoznavanje teškoća i koordinaciju obrazovnog, zdravstvenog i sistema socijalne zaštite;
- digitalno okruženje, koje uz brojne mogućnosti donosi nove oblike ugrožavanja privatnosti, bezbjednosti i razvoja djece;
- prava djece sa smetnjama u razvoju, posebno dostupnost usluga, terapija, rane intervencije, socijalne podrške i inkluzivnog obrazovanja;
- pristup kvalitetnom obrazovanju, uz poštovanje najboljeg interesa djeteta, proceduralnih garancija i prava učenika na participaciju;
- socijalnu i dječiju zaštitu, posebno položaj djece i porodica u riziku;
- zaštitu djece u pravosudnim postupcima i dosljednu primjenu standarda pravosuđa prilagođenog djetetu;
- stvarnu participaciju djece, odnosno potrebu da njihovo mišljenje ne bude samo formalno pribavljeno već ozbiljno razmotreno prilikom donošenja odluka koje ih se tiču.

Navedeni izazovi zahtijevaju da Institucija u periodu 2026–2030. godine dodatno razvija svoju proaktivnu, preventivnu, analitičku i sistemsku funkciju.

3.1 SWOT ANALIZA INSTITUCIJE

PREDNOSTI	SLABOSTI
Zakonom utvrđena nezavisnost i jasno definisan mandat	Ograničeni kadrovski kapaciteti u odnosu na širinu nadležnosti
Specijalizovanost Institucije isključivo za prava djeteta	Nedovoljno razvijeni analitički kapaciteti za sistemsko praćenje određenih oblasti
Mogućnost postupanja po prijavi i po službenoj dužnosti	Potreba za daljom digitalizacijom evidencija i procesa rada
Ovlašćenje za davanje preporuka, mišljenja i inicijativa	Nedovoljno razvijen sistem praćenja dugoročnih efekata preporuka
Neposredan kontakt sa djecom i građanima	Ograničeni materijalno-tehnički resursi
Iskustvo stečeno kroz pojedinačne predmete, istraživanja i posebne izvještaje	Potreba za dodatnim jačanjem institucionalne memorije i razmjene znanja unutar Institucije
Teritorijalna prisutnost kroz kancelarije Institucije	Neujednačena dostupnost Institucije u svim dijelovima Republike Srpske
Prepoznatljivost Institucije u javnosti	Potreba za jasnijim internim procedurama u pojedinim segmentima rada
Uspostavljena saradnja sa institucijama i međunarodnim organizacijama	Ograničena mogućnost neposrednog uticaja na izvršenje preporuka

PRILIKE	PRIJETNJE/RIZICI
Dalji razvoj normativnog okvira u oblasti prava djeteta	Nedosljedna i neujednačena primjena propisa
Razvoj digitalnih alata za dostupniju komunikaciju sa djecom i građanima	Nedovoljno ili neblagovremeno postupanje pojedinih organa po preporukama Ombudsmana
Jačanje saradnje sa institucijama i stručnom zajednicom	Rast novih oblika nasilja i ugrožavanja djece u digitalnom okruženju
Korišćenje iskustava ENOC-a i drugih nezavisnih institucija	Porast problema u oblasti mentalnog zdravlja djece
Veća uključenost djece u procjenu ostvarivanja njihovih prava	Nedovoljna međusektorska koordinacija
Razvoj istraživačkog i analitičkog rada Institucije	Društvene, ekonomske i demografske promjene koje mogu povećati ranjivost djece
Bolje korišćenje podataka iz pojedinačnih predmeta za identifikovanje sistemskih problema	Pokušaji poistovjećivanja uloge Ombudsmana sa poslovima organa izvršne vlasti, ustanova ili drugih organizacija
Jačanje svijesti javnosti o ulozi nezavisnih institucija	Rizik od politizacije pitanja koja se odnose na prava djeteta

SWOT analiza ukazuje da dalji razvoj Institucije treba prvenstveno usmjeriti na jačanje njene sistemske i analitičke funkcije, efikasnije praćenje izvršenja preporuka, unapređenje unutrašnjih kapaciteta i digitalizaciju procesa rada, uz očuvanje nezavisnosti i jasnog razgraničenja nadležnosti Ombudsmana od nadležnosti drugih organa i ustanova.

4. MISIJA

Nezavisna, nepristrasna i efikasna zaštita prava i najboljeg interesa svakog djeteta, praćenje ostvarivanja prava djece i djelovanje na otklanjanju pojedinačnih i sistemskih nedostataka koji ugrožavaju njihov položaj.

5. VIZIJA

Republika Srpska kao društvo u kojem se prava svakog djeteta dosljedno poštuju, u kojem institucije pravovremeno i koordinisano djeluju u njegovom najboljem interesu i u kojem se glas djeteta čuje i uvažava.

Vizija Institucije za 2030. godinu podrazumijeva i snažnog, dostupnog, stručnog i prepoznatljivog Ombudsmana za djecu kojem djeca i građani vjeruju i čije preporuke predstavljaju relevantan korektiv u unapređenju sistema zaštite prava djece.

6. PRINCIPI DJELOVANJA

Realizacija Strateškog plana zasnivaće se na sljedećim principima:

- Nezavisnost i nepristrasnost – Institucija djeluje samostalno, profesionalno i bez nedozvoljenog uticaja.
- Najbolji interes djeteta – najbolji interes djeteta predstavlja primarni kriterijum prilikom procjene svih pitanja koja se odnose na djecu.
- Nediskriminacija – prava pripadaju svakom djetetu bez diskriminacije po bilo kojem osnovu.
- Pravo djeteta na život, opstanak i razvoj – aktivnosti Institucije usmjerene su na stvaranje uslova za puni fizički, psihički, emocionalni, obrazovni i socijalni razvoj djeteta.
- Participacija – dijete ima pravo da slobodno izrazi mišljenje o svim pitanjima koja ga se tiču i da tom mišljenju bude posvećena odgovarajuća pažnja u skladu sa njegovim uzrastom i zrelošću.
- Pravovremenost i efikasnost – zaštita prava djeteta zahtijeva blagovremenu reakciju i postupanje bez nepotrebnog odlaganja.
- Dostupnost – Ombudsman mora biti dostupan djeci i građanima na cijeloj teritoriji Republike Srpske.
- Profesionalnost i odgovornost – rad Institucije zasniva se na stručnosti, zakonitosti, transparentnosti i odgovornom upravljanju javnim resursima.

7. STRATEŠKI CILJEVI 2026–2030.

STRATEŠKI CILJ 1 - Unaprijediti efikasnost zaštite prava djece u pojedinačnim slučajevima

Postupanje po prijavama građana i djece ostaje jedna od osnovnih funkcija Ombudsmana.

Cilj je obezbijediti pravovremeno, stručno i efikasno postupanje, uz istovremeno prepoznavanje slučajeva koji ukazuju na šire sistemske probleme.

Prioritetne aktivnosti:

- unapređenje sistema prijema, evidencije i praćenja predmeta;
- uspostavljanje jasnijih internih rokova i standarda postupanja;
- unapređenje elektronske baze predmeta;
- sistematsko praćenje izvršenja preporuka;
- povećanje broja opravdanih postupaka pokrenutih po službenoj dužnosti;
- analiza ponavljajućih povreda prava radi identifikovanja sistemskih problema;
- jačanje dostupnosti Institucije djeci i građanima.

Pokazatelji:

- broj zaprimljenih i riješenih predmeta;
- prosječno vrijeme postupanja;
- broj postupaka pokrenutih po službenoj dužnosti;
- broj izdatih preporuka;
- procenat preporuka po kojima su nadležni subjekti postupili;
- broj sistemskih pitanja identifikovanih na osnovu pojedinačnih predmeta.
-

STRATEŠKI CILJ 2 - Ojačati sistemsku ulogu Ombudsmana u praćenju ostvarivanja prava djeteta

Pojedinačni predmeti predstavljaju važan izvor informacija o funkcionisanju sistema, ali dugoročno unapređenje položaja djece zahtijeva analitičko i sistemsko djelovanje.

Institucija će u narednom periodu intenzivirati praćenje propisa, javnih politika i prakse nadležnih organa.

Prioritetne aktivnosti:

- kontinuirano praćenje propisa od značaja za djecu;
- davanje mišljenja na nacрте i prijedloge propisa;
- pokretanje inicijativa za donošenje novih ili izmjenu postojećih propisa;
- izrada posebnih i tematskih izvještaja;
- sprovođenje istraživanja o položaju djece;
- praćenje realizacije ranije upućenih preporuka i inicijativa;
- razvoj baze preporuka, inicijativa i mišljenja Institucije;
- praćenje primjene Konvencije o pravima djeteta i relevantnih međunarodnih standarda.

Pokazatelji:

- broj analiziranih propisa;
- broj dostavljenih mišljenja;
- broj pokrenutih inicijativa;
- broj posebnih izvještaja i istraživanja;
- broj preporuka sistemskog karaktera;

- broj prihvaćenih inicijativa i preporuka.

STRATEŠKI CILJ 3 - **Unaprijediti zaštitu djece od savremenih i rastućih rizika**

Promjene društvenog i tehnološkog okruženja zahtijevaju pravovremeno prepoznavanje novih rizika po prava i razvoj djece.

Poseban fokus u periodu 2026–2030. godine biće na:

- digitalnoj bezbjednosti;
- vršnjačkom i digitalnom nasilju;
- zaštiti privatnosti djece;
- mentalnom zdravlju;
- štetnim sadržajima;
- zavisnostima i rizičnim ponašanjima;
- zaštiti djece od komercijalne, medijske, političke i drugih oblika zloupotrebe.

Institucija će ove pojave prvenstveno pratiti kroz istraživanja, pojedinačne i ex officio predmete, posebne izvještaje, preporuke i inicijative prema nadležnim organima.

Posebna pažnja biće posvećena praćenju realizacije preporuka iz istraživanja i posebnog izvještaja o sigurnosti djece u digitalnom okruženju.

STRATEŠKI CILJ 4 - **Doprinositi unapređenju koordinacije sistema zaštite djece**

Iskustva Institucije ukazuju da se povrede prava djece često javljaju na mjestima dodira različitih sistema.

Zbog toga će Ombudsman, u okviru svog mandata, insistirati na jasnim procedurama, pravovremenoj razmjeni informacija i koordinisanom postupanju nadležnih organa.

Posebna pažnja biće posvećena saradnji sistema:

- obrazovanja,
- socijalne i dječije zaštite,
- zdravstva,
- policije,
- pravosuđa,
- lokalne samouprave.

Ombudsman neće preuzimati funkciju koordinacije koja pripada drugim organima, već će kroz preporuke, inicijative, izvještaje i praćenje prakse ukazivati na nedostatke u funkcionisanju sistema.

STRATEŠKI CILJ 5 - **Ojačati participaciju djece i neposrednu dostupnost Ombudsmana djeci**

Pravo djeteta da bude saslušano predstavlja jedan od osnovnih principa Konvencije o pravima djeteta.

Institucija će razvijati mehanizme koji omogućavaju da iskustva i stavovi djece budu jedan od izvora za procjenu stanja njihovih prava.

Aktivnosti:

- konsultacije sa djecom prilikom izrade relevantnih posebnih izvještaja;
- tematske dječije skupštine i drugi oblici dijaloga;
- neposredni razgovori sa djecom;
- istraživanja stavova djece;
- razvoj djeci prilagođenih načina obraćanja Ombudsmanu;
- unapređenje digitalne komunikacije sa djecom;
- uključivanje djece različitog uzrasta, socijalnog položaja i sposobnosti.

Aktivnosti sa djecom planiraće se u skladu sa mandatom i godišnjim prioritetima Institucije i neće predstavljati zamjenu za obrazovne programe škola i drugih nadležnih ustanova.

STRATEŠKI CILJ 6 - Povećati dostupnost i vidljivost Institucije na teritoriji Republike Srpske

Pristup Ombudsmanu ne smije zavisiti od mjesta stanovanja djeteta.

U narednom periodu Institucija će unapređivati teritorijalnu dostupnost kroz rad kancelarija izvan sjedišta, uredovne dane, terenski rad i savremene komunikacione kanale.

Poseban fokus biće na dostupnosti djeci i porodicama u manjim i udaljenim lokalnim zajednicama.

Vidljivost Institucije neće biti cilj sama po sebi, već sredstvo da djeca, roditelji i građani znaju:

- koja prava djeca imaju;
- kada se mogu obratiti Ombudsmanu;
- šta Ombudsman može preduzeti;
- gdje prestaje nadležnost Institucije.

STRATEŠKI CILJ 7 - Jačati institucionalne, stručne i organizacione kapacitete Ombudsmana za djecu

Efikasno ostvarivanje mandata zahtijeva stabilnu i profesionalnu Instituciju.

U periodu 2026–2030. godine prioritet će biti:

- unapređenje unutrašnje organizacije i procesa rada;
- jasno definisanje odgovornosti;
- kontinuirano stručno usavršavanje zaposlenih;
- razvoj analitičkih kapaciteta;
- digitalizacija poslovnih procesa;
- unapređenje baze predmeta;
- jačanje informacione bezbjednosti i zaštite podataka;
- unapređenje sistema finansijskog upravljanja i kontrola;
- upravljanje rizicima;

- unapređenje materijalno-tehničkih uslova rada;
- racionalno i transparentno korišćenje budžetskih sredstava.

Posebna pažnja posvetiće se razvoju institucionalne memorije kako znanje i iskustvo stečeno u pojedinačnim predmetima, istraživanjima i posebnim izvještajima ne bi ostajalo vezano za pojedinca, već postalo trajni resurs Institucije.

8. PRIORITETNE TEMATSKE OBLASTI 2026–2030.

Ne ograničavajući zakonsku nadležnost Ombudsmana, u periodu važenja ovog plana posebna pažnja biće usmjerena na:

- zaštitu djece od svih oblika nasilja;
- digitalnu bezbjednost i zaštitu privatnosti;
- mentalno zdravlje djece;
- prava djece u porodičnim odnosima;
- prava djece sa smetnjama u razvoju;
- kvalitetno i dostupno obrazovanje;
- socijalnu i dječiju zaštitu i položaj djece u riziku;
- pravnu i pravosudnu zaštitu djece;
- alternativnu brigu, hraniteljstvo i usvojenje;
- participaciju djece;
- zaštitu djece od svih oblika zloupotrebe i eksploatacije;
- nove rizike za prava djece koji nastaju kao posljedica društvenih i tehnoloških promjena.

Lista prioritetnih oblasti nije zatvorena. Institucija će godišnjim programima rada prilagođavati prioritete aktuelnom stanju prava djece i problemima identifikovanim u praksi.

9. SARADNJA SA DRUGIM SUBJEKTIMA

Ombudsman će razvijati profesionalnu saradnju sa Narodnom skupštinom Republike Srpske, Vladom Republike Srpske, ministarstvima, jedinicama lokalne samouprave, obrazovnim, zdravstvenim i ustanovama socijalne zaštite, policijom, pravosudnim organima, akademskom zajednicom, organizacijama civilnog društva, medijima i međunarodnim organizacijama.

Saradnja će se zasnivati na jasnom očuvanju nezavisnosti i mandata Ombudsmana.

Institucija će učestvovati u zajedničkim aktivnostima kada su one u neposrednoj vezi sa ostvarivanjem njenih zakonskih nadležnosti i strateških prioriteta.

Posebno će se razvijati međunarodna saradnja i razmjena iskustava sa institucijama za zaštitu prava djece, uključujući saradnju u okviru Evropske mreže ombudsmana za djecu – ENOC.

10. KOMUNIKACIJA SA JAVNOŠĆU

Transparentnost predstavlja važan element povjerenja u nezavisnu instituciju.

Ombudsman će javnost redovno informisati o stanju prava djece, preporukama, inicijativama, posebnim izvještajima i drugim pitanjima od javnog interesa.

Komunikacija sa medijima zasnivaće se na zaštiti privatnosti i dostojanstva djeteta i principu najboljeg interesa djeteta.

Posebna pažnja biće usmjerena na reagovanje u slučajevima neprimjerenog medijskog izlaganja djece i senzacionalističkog izvještavanja.

11. RESURSI ZA REALIZACIJU STRATEŠKOG PLANA

Realizacija Strateškog plana vršiće se prvenstveno u okviru sredstava odobrenih budžetom Republike Srpske za rad Ombudsmana za djecu.

Planiranje resursa vršiće se u skladu sa godišnjim programima rada i finansijskim planovima Institucije.

Institucija će nastojati da raspoložive ljudske, finansijske i materijalno-tehničke resurse koristi racionalno, transparentno i u skladu sa utvrđenim strateškim prioritetima.

12. PRAĆENJE REALIZACIJE STRATEŠKOG PLANA

Realizacija Strateškog plana pratiće se kontinuirano.

Za svaki strateški cilj godišnjim programom rada utvrđivaće se konkretne aktivnosti, očekivani rezultati, rokovi i odgovorni izvršioci.

Praćenje će se vršiti kroz:

- godišnje programe rada;
- periodične interne analize;
- praćenje pokazatelja učinka;
- godišnje izvještaje o radu Institucije;
- praćenje realizacije preporuka, inicijativa i drugih mjera Ombudsmana.

Na kraju svake godine izvršiće se analiza realizacije strateških prioriteta i, prema potrebi, izvršiti prilagođavanje narednog godišnjeg programa rada.

Tokom 2028. godine izvršiće se srednjoročna evaluacija realizacije Strateškog plana.

Po isteku 2030. godine izvršiće se završna evaluacija, koja će predstavljati jednu od osnova za izradu narednog strateškog dokumenta.

13. OKVIR POKAZATELJA USPJEŠNOSTI

Uspješnost realizacije Strateškog plana procjenjivaće se naročito kroz:

OBLAST	POKAZATELJ
Individualna zaštita	broj i struktura riješenih predmeta
Efikasnost	vrijeme postupanja u predmetima

Proaktivno djelovanje	broj ex officio postupaka
Sistemske djelovanje	broj preporuka, inicijativa i mišljenja
Uticaj	stepen postupanja po preporukama
Analitika	broj posebnih izvještaja i istraživanja
Propisi	broj analiziranih propisa i prihvaćenih inicijativa
Participacija	broj djece uključenih u konsultativne procese
Dostupnost	teritorijalna zastupljenost aktivnosti i obraćanja
Institucionalni razvoj	realizovane mjere digitalizacije i stručnog usavršavanja
Transparentnost	redovno javno izvještavanje o radu i stanju prava djece

Polazne vrijednosti i godišnje ciljne vrijednosti pokazatelja utvrđivaće se godišnjim programima rada, vodeći računa da se uspješnost Institucije ne procjenjuje isključivo prema broju aktivnosti, već prvenstveno prema njihovom doprinosu zaštiti i unapređenju prava djece.

14. AKCIONI OKVIR ZA REALIZACIJU STRATEŠKOG PLANA 2026–2030.

Strateški cilj - Ključne aktivnosti - Očekivani rezultat - Pokazatelji – Period

1. Efikasna zaštita prava djece

Unapređenje postupanja po prijavama; ex officio postupanje; praćenje preporuka; unapređenje baze predmeta

Pravovremenije i efikasnije postupanje

Vrijeme rješavanja; broj predmeta; broj ex officio postupaka; procenat realizovanih preporuka 2026–2030.

2. Jačanje sistemske uloge

Analiza propisa; mišljenja; inicijative; posebni izvještaji; istraživanja

Veći uticaj Institucije na otklanjanje sistemskih problema

Broj analiza, mišljenja, inicijativa, preporuka i posebnih izvještaja
2026–2030.

3. Zaštita od novih rizika

Praćenje digitalnog nasilja, mentalnog zdravlja, privatnosti i drugih novih rizika

Pravovremeno identifikovanje novih oblika ugrožavanja djece

Broj predmeta, istraživanja, preporuka i inicijativa

Kontinuirano

4. Unapređenje funkcionisanja sistema zaštite

Praćenje saradnje i postupanja obrazovanja, zdravstva, socijalne zaštite, policije i pravosuđa

Bolja koordinacija nadležnih službi u zaštiti djeteta

Identifikovani sistemski problemi i broj preporuka za njihovo otklanjanje

2026–2030.

5. Participacija djece

Konsultacije, istraživanja stavova djece, neposredni razgovori i djeci prilagođeni kanali komunikacije

Veća zastupljenost mišljenja djece u radu Institucije

Broj konsultovane djece i aktivnosti u kojima je mišljenje djece korišćeno

Kontinuirano

6. Dostupnost Institucije

Rad kancelarija, terenske aktivnosti, uredovni dani i digitalna dostupnost

Veća dostupnost Ombudsmana djeci na cijeloj teritoriji RS

Teritorijalna struktura obraćanja i aktivnosti

2026–2030.

7. Institucionalno jačanje

Digitalizacija; stručna usavršavanja; interne procedure; upravljanje rizicima; informaciona bezbjednost

Efikasnija, stručnija i organizaciono snažnija Institucija

Realizovane mjere; broj obuka; unaprijeđeni procesi i evidencije

2026–2030.

Aktivnosti navedene u Akcionom okviru predstavljaju okvirne pravce djelovanja. Konkretno aktivnosti, nosioci, rokovi, potrebna sredstva i godišnje ciljne vrijednosti pokazatelja utvrđivaće se godišnjim programima rada Ombudsmana za djecu, u skladu sa utvrđenim strateškim ciljevima, stanjem prava djece i raspoloživim resursima.

15. RIZICI ZA REALIZACIJU STRATEŠKOG PLANA

Realizacija Strateškog plana Ombudsmana za djecu Republike Srpske za period 2026–2030. godine zavisi od unutrašnjih kapaciteta Institucije, ali i od niza spoljašnjih faktora na koje Ombudsman za djecu nema neposredan uticaj.

U cilju pravovremenog prepoznavanja okolnosti koje mogu uticati na ostvarivanje strateških ciljeva, Institucija će kontinuirano pratiti rizike i, u okviru svojih nadležnosti i raspoloživih resursa, preduzimati odgovarajuće mjere za njihovo ublažavanje.

a) Ključni rizici za realizaciju Strateškog plana su:

RIZIK	MOGUĆI UTICAJ	MJERE
Nedovoljni kadrovski kapaciteti	Otežano pravovremeno postupanje i realizacija planiranih aktivnosti	Utvrdjivanje prioriteta, racionalna raspodjela poslova, unapređenje organizacije rada i kontinuirano stručno usavršavanje zaposlenih
Nedovoljna ili neblagovremeno obezbijedena finansijska sredstva	Ograničavanje pojedinih aktivnosti, terenskog rada, istraživanja i institucionalnog razvoja	Pravovremeno budžetsko planiranje i usklađivanje godišnjih aktivnosti sa raspoloživim sredstvima
Nepostupanje ili neblagovremeno postupanje nadležnih organa po preporukama Ombudsmana	Smanjenje efekata intervencija Institucije na zaštitu prava djece	Kontinuirano praćenje realizacije preporuka, ponovna obraćanja nadležnim organima i informisanje nadležnih institucija i javnosti u skladu sa Zakonom
Nedovoljna međuinstitucionalna saradnja i koordinacija	Otežano rješavanje problema koji zahtijevaju djelovanje više sistema	Ukazivanje na uočene nedostatke, iniciranje unapređenja procedura i preporuke nadležnim organima
Promjene propisa i institucionalnog okvira	Potreba za izmjenom prioriteta, procedura ili načina rada	Kontinuirano praćenje propisa i pravovremeno prilagođavanje godišnjih programa rada
Pojava novih i nepredviđenih rizika za prava djece	Potreba za hitnim preusmjeravanjem resursa i prioriteta Institucije	Fleksibilno godišnje planiranje, postupanje po službenoj dužnosti i mogućnost izrade posebnih

		izvještaja, preporuka i inicijativa
Nedovoljna dostupnost relevantnih i uporedivih podataka o djeci	Otežano praćenje stanja i identifikovanje sistemskih problema	Unapređenje sopstvenih evidencija i traženje relevantnih podataka od nadležnih organa i institucija
Nedovoljna digitalizacija procesa rada	Sporija obrada i analiza podataka i otežano praćenje predmeta i preporuka	Unapređenje elektronske baze predmeta, digitalizacija evidencija i razvoj sistema za praćenje preporuka
Rizici po informacionu bezbjednost i zaštitu podataka	Mogućnost ugrožavanja povjerljivosti podataka, posebno podataka o djeci	Primjena odgovarajućih tehničkih i organizacionih mjera zaštite, kontrola pristupa i unapređenje internih procedura
Nedovoljno razumijevanje mandata Ombudsmana	Očekivanja da Institucija preuzima poslove drugih organa i ustanova	Jasno informisanje javnosti i institucija o ulozi, ovlašćenjima i granicama nadležnosti Ombudsmana
Pokušaji uticaja na nezavisnost Institucije	Ugrožavanje samostalnog i nepristrasnog djelovanja	Dosljedno postupanje u skladu sa Zakonom, transparentnost rada i očuvanje institucionalne nezavisnosti
Vanredne i krizne okolnosti	Promjena potreba djece i otežano sprovođenje planiranih aktivnosti	Prilagođavanje prioriteta i načina rada aktuelnim potrebama djece i okolnostima

b) Upravljanje rizicima

Upravljanje rizicima biće sastavni dio procesa planiranja i upravljanja radom Institucije.

Identifikovani rizici razmatraće se prilikom izrade godišnjih programa rada, a njihova vjerovatnoća i mogući uticaj periodično će se procjenjivati u skladu sa internim aktima Institucije koji uređuju upravljanje rizicima.

Pojava novih okolnosti ili rizika koji nisu bili predvidivi u vrijeme donošenja Strateškog plana neće zahtijevati izmjenu Strateškog plana ukoliko se na njih može odgovoriti prilagođavanjem godišnjeg programa rada.

U slučaju značajnih promjena pravnog, institucionalnog, društvenog ili finansijskog okruženja koje bitno utiču na mogućnost ostvarivanja utvrđenih strateških ciljeva, Ombudsman za djecu može izvršiti reviziju Strateškog plana.

Na ovaj način obezbjeđuje se da Strateški plan predstavlja stabilan okvir razvoja Institucije, uz istovremeno očuvanje potrebne fleksibilnosti za reagovanje na nove izazove i potrebe u oblasti zaštite prava i interesa djece.

14. ZAVRŠNE ODREDBE

Strateški plan Ombudsmana za djecu Republike Srpske za period 2026–2030. godine predstavlja okvir za planiranje i usmjeravanje rada Institucije u navedenom periodu.

Godišnji programi rada Ombudsmana za djecu biće usklađeni sa strateškim ciljevima utvrđenim ovim dokumentom.

Strateški plan može biti revidiran ukoliko dođe do značajnih promjena normativnog, institucionalnog ili društvenog okruženja koje utiču na položaj i prava djece ili na izvršavanje mandata Ombudsmana za djecu.

Krajnja svrha ovog Strateškog plana nije povećanje broja aktivnosti Institucije, već povećanje njihovog stvarnog uticaja na ostvarivanje prava djeteta.

Ombudsman za djecu će zato u periodu 2026–2030. godine poseban akcenat staviti na kvalitet i pravovremenost postupanja, prepoznavanje sistemskih problema, praćenje efekata svojih preporuka i inicijativa, neposredno uvažavanje glasa djeteta i očuvanje nezavisne i profesionalne uloge Institucije.

OMBUDSMAN ZA DJECU REPUBLIKE SRPSKE

Gordana Rajić